

ARENDALS FOSSEKOMPANI PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2019

Organisasjonsnummer 989082817

NØKKELTALL

BELØP I TUSEN KR	2019	2018	2017	2016
Premieinntekter	2 924	2 904	2 466	4 552
Pensjonsutbetalinger	4 015	3 538	3 227	3 149
Totalresultat	3 732	1 695	3 082	3 755
Forvaltningskapital	207 816	189 289	191 629	180 110
Egenkapital	26 115	22 383	20 558	17 621
Risikoutjevningfond	-	-	130	126
Kapitalavkastning kollektivporteføljen	10,0 %	-1,2 %	7,9 %	5,5 %
Kapitalavkastning selskapsporteføljen	19,4 %	3,8 %	9,7 %	15,4 %
Antall pensjonister	32	31	29	29
Antall aktive medlemmer	3	4	7	8
Antall Fripoliser	67	70	71	62

PENSJONSKASSENS STYRE 2019

Styre

Styret består av fem representanter. Tre av representantene er utnevnt av medlemsbedriftene, og to av representantene er valgt av medlemmene. Av styremedlemmene er tre menn og to kvinner.

Medlemsbedriftenes representanter:

Marianne Lie – Styreleder (ekstern)
Gunnar Line
Rikke T. Reinemo

Medlemmenes representanter:

Thor Gabrielsen
Thorvald Paulsen

STYRETS ÅRSBERETNING 2019

Om Virksomheten

Arendals Fossekompani pensjonskasse ble opprettet i 2006. Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med eget styre.

Arendals Fossekompani pensjonskasse administrerer pensjonsordninger for arbeidstakere i Arendals Fossekompani ASA med datterselskaper. Arendals Fossekompani har hovedkontor på Bøylefoss i Froland kommune. Pensjonskassen administreres fra Oslo.

Pensjonskassen har tre aktive medlemmer, 32 pensjonister og 67 fripoliser per 31.12.2019. Pensjonskassen ble stengt for nye medlemmer 31.12.2010.

Pensjonsordningene som er ytelsesbaserte, omfatter følgende pensjonstyper: alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon/samboerpensjon og barnpensjon.

Pensjonskassens virksomhet er ikke av en slik karakter at den påvirker det ytre miljø.

Pensjonskassen har en tilknyttet deltidsmedarbeider og avtale med konsultentselskapet Eikos om full administrasjon av pensjonskassen. Dette inkluderer blant annet funksjonen daglig leder, regnskapsføring, ansvarshavende aktuar, pensjonsutbetalinger og administrasjon.

Kassen har i tillegg følgende avtaler om kjøp av tjenester:

- *Reassuranseavtale* med AON Limited, London, om katastrofedekning
- *Avtale om proporsjonal reassuranse* tilsvarende 50 % av forsikringsrisikoen med SCOR Sweden Re
- *Avtale om revisjon* med KPMG

Styrets arbeid

Det ble avholdt fire styremøter i 2019.

Styret behandler kvartalsvise regnskaps- og kapitalforvaltningsrapporter. I tillegg behandles øvrige saker fremlagt for styret.

Eksterne styremedlemmer mottok kr 20 000 i styrehonorar. Det ble ikke utbetalt honorar til Gunnar Line, mens øvrige styremedlemmer mottok kr 10 000.

Resultatet for 2019

Samlet premie utgjorde kr 2 924 450 (kr 2 904 143 i 2018), hvorav kr 233 528 (kr 238 404 i 2018) ble avgitt som reassuransepremie.

Pensjonsutbetalingene utgjorde kr 4 014 949 (kr 3 537 561 i 2018), og driftskostnadene var kr 1 365 063 (kr 1 051 767 i 2018).

Årets resultat av teknisk regnskap er negativt med kr 280 057 (+ kr 570 770 i 2018). Årets resultat av ikke-teknisk regnskap er på kr 4 032 573 (kr 1 142 969 i 2018). Totalresultat for året ble kr 3 731 593 (kr 1 694 998 i 2018). Risikoutjevningfondet er dels tilført kr 156 976 og dels belastet tilsvarende. Kr 3 731 593 er overført til annen opptjent egenkapital.

Bokført avkastning (modifisert Dietz metode) i kollektivporteføljen var 5,48 % (1,50 % i 2018). Verdijustert avkastning på kollektivporteføljens midler utgjorde 10,04 % (-1,16 % i 2018), mens den verdijusterte avkastningen på selskapsporteføljen var 19,38 % (3,78 % i 2018).

Bokført avkastning i kollektivporteføljen ga et overskudd i forhold til renteforpliktelsene (gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,96 % per 31.12.2019). Totalt er kr 3 499 314 avsatt til å styrke tilleggsavsetningene, både for fripolisene og for foretakene med pensjonsordning i pensjonskassen.

Finansplasseringer

Pensjonskassens finansplasseringer består av rentebærende instrumenter, aksjer mv. og bankinnskudd mv. Sum eiendeler utgjorde

kr 207,8 mill. per 31.12.2019 (kr 189,3 mill. per 31.12.2018).

Selskapsporteføljens finansplasseringer består av:

- Aksjer og egenkapitalbevis kr 9,6 mill.,
- Aksjefondsandeler kr 11,8 mill. og
- Obligasjoner/obligasjonsfond kr 16,6 mill.

Kollektivporteføljens finansplasseringer består av:

- Aksjer og egenkapitalbevis kr 1,6 mill.,
- Aksjefondsandeler kr 57,2 mill. og
- Obligasjoner/obligasjonsfond kr 101,3 mill.

Forsikringsmessige forhold

Pensjonskassen har 24 alderspensjonister, syv etterlattepensjonister og en uførepensjonist. Utover dette har pensjonskassen 67 fripoliser. Antall aktive medlemmer (i arbeid) per 31.12.2019 er tre. Pensjoner under utbetaling ble økt med 2,45 % fra 01.05.2019.

Endring i pensjonsplan

Nytt regelverk for uførepensjon trådte i kraft fra 1. januar 2017. Pensjonskassen har som følge av dette utstedt fripoliser for all uførepensjon opptjent etter det gamle regelverket. Aktive medlemmer i pensjonskassen har den nye uføreforsikringen tegnet i pensjonskassen.

Beregningsgrunnlag

For overlevelse, død og sivilstand benytter pensjonskassen Finans Norges tariff K2013 med tillegg for Finanstilsynets sikkerhetsmarginer. Pensjonskassen er fullt oppreservert i henhold til denne tariffen.

Administrasjonstillegget er 10 G pluss 8 % av årets premie og 6 % av engangspremier. Pensjonskassen har avtalt med sponsoretaket at den årlige premien for rentegarantien skal være 0,75 % av premiereserve og premiefond.

Risikostyring

Pensjonskassen er utsatt for tre typer risiko: forsikringsmessig, kapitalforvaltningsmessig og operasjonell risiko.

Forsikringsmessig risiko håndteres ved å ha et så korrekt beregningsgrunnlag som mulig,

tilstrekkelige avsetninger og hensiktsmessig reassuransedekning. Kassen har både proporsjonal reassurans og katastrofereassurans.

Operasjonell risiko begrenses først og fremst ved gode rutiner, herunder rapportering og kontrolltiltak.

Kapitalforvaltningsrisikoen består av faren for å oppnå utilstrekkelig avkastning i relasjon til garantert rente og faren for tap. Disse risikoene søkes begrenset ved å ha en sammensatt portefølje av ulike verdipapirer, fordelt på ulike utstedere og bransjer, og i et omfang som er innenfor pensjonskassens risikobærende evne.

Det gjøres måling av solvenskapitalsituasjonen minimum hvert kvartal, og disse fremlegges for styret. Målingen rapporteres hvert halvår til Finanstilsynet.

Styret har vedtatt prinsipper for internkontroll. Internkontrollrapport er fremlagt og behandlet av styret.

Vurdering av den finansielle situasjonen fremover

Utviklingen i finansmarkedene har direkte påvirkning på pensjonskassens resultat.

Med utgangspunkt i en godt diversifisert portefølje, ser styret ikke behov for å foreta særlige endringer i eksisterende kapitalforvaltningsstrategi. Styret følger som tidligere utviklingen i finansmarkedene nøye og vurderer løpende behovet av nødvendige tilpasninger.

Egenkapital

Sponsorselskapet har til sammen skutt inn kr 12,0 mill. i kjernekapital i kassen. Etter disponering av årets resultat er opptjent egenkapital kr 14 114 658, slik at total egenkapital per 31.12.2019 utgjør kr 26 114 658. Det er ikke utbetalt noen avkastning på egenkapitalen.

Fortsatt drift og fremtidsutsikter

Styret i pensjonskassen bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede. Rammebetingelsene generelt for å finansiere ytelsesordninger fremover forventes fortsatt å

være krevende. Pensjonskassen har imidlertid tilfredsstillende ansvarlig kapital.

Oslo/Arendal, 11. mars 2020

Marianne Lie
(styreleder)

Gunnar Line

Rikke T. Reinemo

Thorvald Paulsen

Thor Romedal Gabrielsen

Tom A. Vestby
(daglig leder)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Tom Arild Vestby

Daglig leder

Serienummer: 9578-5995-4-933009

IP: 195.159.xxx.xxx

2020-03-18 13:36:07Z

Marianne Lie

Styreleder

Serienummer: 9578-5999-4-1557764

IP: 81.166.xxx.xxx

2020-03-18 14:27:25Z

Rikke Kathrine T Reinemo

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-1601058

IP: 92.220.xxx.xxx

2020-03-18 17:24:25Z

Thorvald Albert Paulsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2824800

IP: 88.89.xxx.xxx

2020-03-19 12:00:26Z

Thor Romedal Gabrielsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5990-4-1929518

IP: 80.213.xxx.xxx

2020-03-19 12:54:43Z

Gunnar Line

Styremedlem

Serienummer: 9578-5998-4-1103734

IP: 176.221.xxx.xxx

2020-03-23 12:03:48Z

Penneo Dokumentnøkkel: E3QE0-4EQ5B-APVH8-6SSUG-GXN54-3112

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Arendals Fossekompagni Pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		31.12.2019	31.12.2018
TEKNISK REGNSKAP	Note		
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	2	2 924 450	2 904 143
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier		-233 528	-238 404
Sum premieinntekter for egen regning		2 690 922	2 665 739
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	8,9	208 758	212 937
2.4 Verdiendringer på investeringer	8,9	7 694 630	-3 795 411
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	8,9	7 238 558	2 128 261
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		15 141 947	-1 454 213
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		55 428	51 857
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner			
5.1.1 Brutto	3	-4 014 949	-3 537 561
Sum pensjoner		-4 014 949	-3 537 561
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve			
6.1.1 Til (fra) premiereserve, brutto	16	-1 439 147	-1 329 507
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	16	-3 497 563	1 600 224
6.3 Endring i kursreguleringsfond	16	-7 694 631	3 795 412
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond			
6.4.1 Endring i premiefond	15	-12	-107
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-12 631 353	4 066 022
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	16	-14	0
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	16	-156 976	-169 307
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-156 990	-169 307
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		0	0
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	4	-1 365 063	-1 051 767
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-1 365 063	-1 051 767
11. Resultat av teknisk regnskap		-280 057	570 770

IKKE-TEKNISK REGNSKAP**12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen**

12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	8,9	481 151	312 237
12.4 Verdiendringer på investeringer	8,9	3 179 705	523 613
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer	8,9	371 717	307 271
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		4 032 573	1 143 122

14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen

14.2 Andre kostnader		-4	-153
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-4	-153

15. Resultat av ikke-teknisk regnskap

22	4 032 569	1 142 969
----	------------------	------------------

16. Resultat før skattekostnad

	3 752 512	1 713 739
--	------------------	------------------

17. Skattekostnader

7	-20 919	-18 741
---	----------------	----------------

18. Resultat før andre inntekter og kostnader

	3 731 593	1 694 998
--	------------------	------------------

19. Andre inntekter og kostnader

	0	0
--	----------	----------

20. Totalresultat

22	3 731 593	1 694 998
----	------------------	------------------

Avkastning til risikoutjevningfond

	-156 976	-1 948
--	----------	--------

Overført til risikoutjevningfond

	156 976	131 815
--	---------	---------

Overført til annen opptjent egenkapital

	-3 731 593	-1 824 864
--	------------	------------

Overført til annen opptjent egenkapital - ufordelt resultat

22	0	0
----	---	---

Sum overføringer

	-3 731 593	-1 694 998
--	-------------------	-------------------

Arendals Fossekompani Pensjonskasse

BALANSE		31.12.2019	31.12.2018
	Note		
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8	21 398 113	19 018 018
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	9	16 566 215	16 561 996
2.4.3 Utlån og fordringer	10	0	0
Sum investeringer		37 964 328	35 580 014
3. Fordringer			
3.1 Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		1 300 018	0
3.2 Andre fordringer		0	253 928
Sum fordringer		1 300 018	253 928
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		4 008 457	392 205
Sum andre eiendeler		4 008 457	392 205
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	22 108
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	22 108
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		43 272 803	36 248 255
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.3.2 Utlån og fordringer	10	0	0
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	8	58 794 157	52 514 022
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	9	101 320 132	99 214 296
6.4.3 Utlån og fordringer	10	4 428 435	1 312 457
Sum investeringer i kollektivporteføljen		164 542 724	153 040 775
Sum eiendeler i kundeporteføljene		164 542 724	153 040 775
SUM EIENDELER		207 815 527	189 289 030

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

10. Innskutt egenkapital		12 000 000	12 000 000
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		0	0
11.2 Annen opptjent egenkapital		14 114 658	10 383 065
Sum opptjent egenkapital	22	14 114 658	10 383 065
12. Ansvarlig lånekapital			
12.2 Annen ansvarlig lånekapital		15 000 000	15 000 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		15 000 000	15 000 000
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve	16	134 266 148	132 670 025
13.2 Tilleggsavsetninger	16	9 278 907	5 781 344
13.3 Kursreguleringsfond	16	20 997 655	13 303 024
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	16	14	2 038
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser		164 542 724	151 756 431
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt		21 189	10 092
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser	20	160 612	139 442
Sum avsetninger for forpliktelser		181 801	149 534
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser		1 976 344	0
Sum forpliktelser		1 976 344	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		207 815 527	189 289 030

Oslo/Arendal 11. mars 2020

_____
Marianne Lie
(styreleder)

_____
Gunnar Line

_____
Rikke T. Reinemo

_____
Thorvald Paulsen

_____
Thor Romedal Gabrielsen

_____
Tom A. Vestby
(daglig leder)

Arendals Fossekompagni Pensjonskasse

Oppstilling av endringer i egenkapital.
31.12.2019

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko-utjevningss-	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.17	12 000 000	129 867	8 558 200	8 688 068	20 688 068
Resultat før andre resultatkomp.			1 694 998	1 694 998	1 694 998
Andre resultatkomponenter			0	0	0
Totalresultat			1 694 998	1 694 998	1 694 998
Endring i risikoutjevningssfond		-129 867	129 867	0	0
Sum disponeringer		-129 867	1 824 864	1 694 998	1 694 998
Rettelse av tidligere års feil				0	0
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.18	12 000 000	0	10 383 065	10 383 065	22 383 065
Resultat før andre resultatkomp.			3 731 593	3 731 593	3 731 593
Andre resultatkomponenter			0	0	0
Totalresultat			3 731 593	3 731 593	3 731 593
Endring i risikoutjevningssfond		0	0	0	0
Sum disponeringer		0	3 731 593	3 731 593	3 731 593
Rettelse av tidligere års feil				0	0
Endring i innskutt egenkapital	0				0
Egenkapital pr. 31.12.19	12 000 000	0	14 114 658	14 114 658	26 114 658

Urealiserte gevinster i selskapsporteføljen inngår i opptjent EK med kr. 8.142.042 i 2018 og kr. 11 321 745 i 2019.

Arendals Fossekompani Pensjonskasse

KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2019	2018
Innbetalte premier	1 876 311	3 053 718
Utbetalt gjenforsikring	-233 528	-238 404
Utbetale pensjoner	-4 014 949	-3 537 561
Innbetalinger refusjoner	-	-
Utbetalinger refusjoner	-	-
Innbetalinger vedrørende driften	-	-
Utbetalinger ved utmelding	-	-
Endring pantelån	-	-
Innbetalinger av renter og utbytte		
Innbetalinger av renter	124 469	151 860
Utbetalinger av renter	-4	-153
Innbetalinger av utbytte	629 798	432 277
Forhåndsbetalt pensjon	-	-
Utbetaling av skatt	-9 822	-8 649
Tilbakebetalt skatt	-	-
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	-	-
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-1 321 785	-1 222 503
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	-2 949 511	-1 369 415
Realisert gevinst ved salg av investeringer	7 802 278	3 266 232
Realisert tap ved salg av investeringer	-192 002	-830 700
Innbetalinger ved salg av investeringer	-	-
Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av investeringer	95 122	-3 435 533
Konsernbidrag	-	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	7 705 397	-1 000 001
Innbetaling av kjernekapital	-	-
Innbetaling av annen egenkapital	-	-
Innbetaling til overkursfond	-	-
Innbetaling av ansvarlig lånekapital	-	-
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	-	-
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	4 755 886	-2 369 416
Likviditetsbeholdning pr. 01.01	1 704 662	4 074 077
Likviditetsbeholdning pr. 31.12	6 460 548	1 704 662

Arendals Fossekompagni Pensjonskasse

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET 2019

1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og forskrift av 20.12.2011 nr 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak, samt god regnskapsskikk og forskrift fastsatt av finansdepartementet. Forskriften er en forenklet tilpasning til de internasjonale regnskapsstandardene (IFRS), herunder reglene om innregning og måling og krav til noteopplysninger. Noteopplysninger og annen informasjon er utarbeidet etter årsregnskapsforskriftens kapittel 4 og 5.

Inntekts- og kostnadsføringsprinsipper

Premieinntekter omfatter årets forfalte premier, premiefritak for uføre og avgitt gjenforsikring. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve. Pensjoner omfatter utbetalte pensjoner og premiefritak for uføre. Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringselskaper/pensjonskasser føres over resultatregnskapet. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunkt risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres /økes premiereserven tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, eventuelt kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises under posten tilleggsavsetninger under endringer i forsikringsforpliktelser. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig gjeld/ tilgodehavende til oppgjør finner sted. Oppgjørsrenten ved flytting føres under regnskapslinjene andre forsikringsrelaterte inntekter og kostnader. Faktisk avkastning på premiefond samt pliktige avsetninger til premiereserven og tilleggsavsetninger føres under posten endring i forsikringsforpliktelser i resultatregnskapet.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden IFRS 4 omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning og er i det vesentlige i samsvar med IFRS 4. I overensstemmelse med forsikringsvirksomhetsloven blir pensjonskassens forvaltningskapital delt inn i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. Kollektivporteføljens eiendeler vil tilsvare de forsikringsmessige avsetninger til dekning av kontraktsfastsatte forpliktelser på balansedagen. Selskapsporteføljen vil bestå av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld. I samme grad som eiendelene fordeles mellom porteføljene, vil inntektene fra de eiendeler som fordeles også bli fordelt mellom de to porteføljer.

Forsikringsforpliktelser

Premiereserven beregnes som kapitalverdien av forventede fremtidige utbetalinger av løpende og oppsatte pensjonsrettigheter på balansedagen. Den gir uttrykk for Pensjonskassens regnskapsmessige pensjonsforpliktelse og er basert på lineær opptjening for alle selskapene. Premiereserven er beregnet av pensjonskassens aktuar. Ved beregningen er det anvendt samme grunnlag som for premieberegningen. Premiefondet tilføres faktisk avkastning. Premiefondet kan benyttes til å dekke fremtidige premier eller oppregulering av løpende pensjoner. Tilleggsavsetningene kan i henhold til forskrift utgjøre maksimalt 12 % av premiereserven og kan anvendes til dekning av eventuelt renteunderskudd i pensjonskassen. Fond for reguleringer av pensjoner tilføres pensjonistenes andel av pensjonskassens overskudd etter tildeling til tilleggsavsetninger, og benyttes til regulering av løpende pensjoner.

Inndeling av forvaltningskapitalen

Pensjonskassens forvaltningskapital er delt inn i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer forsikringsforpliktelser til dekning av kontraktsfastsatte forpliktelser. Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer selskapets ansvarlige kapital og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene. Pensjonskassen forvalter de to porteføljene separat.

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler innregnes i balansen når pensjonskassen blir part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Alminnelig kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres. Finansielle eiendeler er basert på frivillig kategorisering, klassifisert til virkelig verdi over resultatet. Virkelig verdi fastsettes med referanse til henholdsvis kjøpskurs eller salgskurs på balansedagen. Netto urealiserte gevinster i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond. Kursreguleringsfondet inkluderer finansielle derivater. Netto urealisert tap kostnadsføres løpende.

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi i henhold til sist omsatt kurs på regulert markeds plass. For en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, settes virkelig verdi i henhold til salgskurs.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi, vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet. Foretaket har ikke holde-til-forfall investeringer, som skal balanseføres til amortisert kost.

Pensjonskassen har ikke finansielle derivater

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendeler inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi. Finansielle eiendeler klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Valuta

Selskapets funksjonelle valuta er norske kroner.

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes ved førstegangsinnregning til norske kroner til gjeldende dagkurs.

Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til norske kroner etter valutakurs på balansedagen,

og de relaterte gevinster og tap fra omregningen er regnskapsført i resultatregnskapet.

Valutarisikoen i utenlandske rentepapirer er i hovedsak eliminert ved bruk av obligasjonsfond med valutasikring.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet inkluderer periodens betalbare skatt og endring utsatt skatt.

Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat og netto skattepliktig formue.

Utsatt skatt er beregnet på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier,

samt ligningsmessig underskudd og godtgjørelsesfradrag til fremføring ved utgangen av regnskapsåret.

Fritaksmetoden er for pensjonskasser fra 2018 kun gjeldende for investeringer i selskapsporteføljen.

Den andel av realisert gevinst og tap som tilordnes ikke-teknisk regnskap på investeringer innenfor fritaksmetoden behandles som permanent forskjell, og er ikke skattepliktig.

Arendals Fossekompani Pensjonskasse

Noter til årsregnskapet 2019

Note 2 - Premieinntekter

	2019	2018
Terminpremie 01.01. inkl. engangspremie og endringspremie	1 479 510	1 487 016
Premiefritak	-	-
Administrasjonspremie	1 060 108	1 033 797
Forvaltningspremie	2 507	-
Rentegarantipremie	382 326	383 330
Sum forfalt premie	2 924 450	2 904 143
Årspremie innbetalt	1 622 382	2 650 725
- herav trukket fra medlemmer	-	-
Frigjort fra fond for regulering av pensjoner	-	-
Belastet premiefondet	1 302 068	253 928
Premiefritak uføre	-	-
Sum premieinntekter	2 924 450	2 904 653

Note 3 - Pensjoner

	2019	2018
Alderspensjon	3 477 521	3 043 984
Ektefelle- og samboerspensjon	505 848	462 019
Uførepensjon	31 581	31 557
Barnepensjon	-	-
Mottatte refusjonspensjoner	-	-
Premiefritak uføre	-	-
Sum utbetalte pensjoner brutto	4 014 949	3 537 561

Note 4 - Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

	2019	2018
Revisjonshonorar *	280 045	67 995
Administrasjonskostnader inkl. aktuar	878 249	864 139
Lønnskostnader, honorarer	90 594	55 833
Finanstilsynsavgift	16 000	14 000
Andre kostnader	100 175	49 800
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	1 365 063	1 051 767

*Kr. 198795,- av revisjonshonorarer i 2019 gjelder 2018.

Note 5 - Transaksjoner med nærstående parter

	Tilknytning	Type transaksjon	Beløp
<u>Innbetalt fra:</u>			
Arendal Fossekompani ASA	Pensjonskassens sponsor	Premie for 2019	944 791
Scanmatic AS	Pensjonskassens sponsor	Premie for 2019	677 592
<u>Utbetalt til:</u>			
Eikos	Ekstern leverandør av DL-oppgaver	Aktuar- og Administrasjonshonorar	878 249

Eikos AS leverer medlemsadministrasjon, aktuar tjenester, står for utbetaling av pensjoner og dekker rollen som Daglig leder.

Note 6 - Ytelser til ledende personer

Pensjonskassen har ingen fast ansatte, men det er utbetalt kr 12 500 for bistand med kapitalforvaltning. Daglig leder er ansatt i Eikos AS. Daglig leder sitt arbeid for pensjonskassen faktureres som del av administrasjonskostnadene fra Eikos AS. Det er ikke gitt lån til ansatte eller ledende personer.

Godtgjørelse til styremedlemmer

		2019
Marianne Lie	Styrets leder	20 000
Thor Gabrielsen	Styremedlem	10 000
Thorvald Paulsen	Styremedlem	10 000
Rikke Kathrine Tobiasson Reinemo	Styremedlem	20 000

Note 7 - Skatt

Nedenfor er gitt en spesifikasjon over forskjellen mellom det regnskapsmessige resultat før skattekostnad og årets skattegrunnlag

	2019	2018
Resultat av teknisk regnskap	-280 057	570 770
Resultat av ikke-teknisk regnskap	4 032 569	1 142 969
Resultat før skattekostnad	3 752 512	1 713 739
+/- Permanente forskjeller	-2 177 074	16 352 621
+/- Tilbakeført urealisert gevinster/tap selskapsportefølje	-3 179 705	
+/- Endring i midlertidige forskjeller	0	-78 562
- Fremførbart underskudd	0	-17 987 798
Årets skattegrunnlag	-	-0
Skattesats	25 %	25 %
Skatt	-	-0
+/- Kildeskatt		
Formuesskatt	21 189	10 092
Betalbar skatt	21 189	10 092
Skattekorreksjoner tidligere år	-270	8 649
Utsatt skatt/skattefordel - netto endring	0	-
Årets skattekostnad	20 919	18 741

	2019		2018		Netto endring
	Skatteøkende	Skatte-reducerende	Skatteøkende	Skatte-reducerende	
Midlertidige forskjeller					
Saldo på Gevinst- og Taps-konto	-	-	-	-	
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	7 630		208 429		200 799
Finansielle anleggsmidler - HTF-obligasjoner i selskapsporteføljen					
Investeringsseidom i selskapsporteføljen (MF 3)					
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse					
Risikoutjevningfond 2017					
Sum midlertidige forskjeller	7 630	0	208 429	0	200 799
Fremførbart underskudd		5 710 447		2 796 867	2 913 580
Utligning	-7 630	-7 630	-208 429	-208 429	
Opp-/nedskrivning anleggsmidler / kursreguleringsfond					
Netto midlertidige forskjeller		5 702 818		2 588 438	3 114 380
Risikoutjevningfond gir ikke utsatt skatt					
Fører ikke utsatt skattefordel					
Grunnlag balanseføring		0			0
Skattesats	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Utsatt skatt / skattefordel					
Utsatt skatt i balansen pr. 31.12.2018					
Endring utsatt skatt / skattefordel					

Note 8 - Aksjer og andeler

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi (tap)/gevinst	Nivå
Aksjer					
PCI BIOTECH HOLDING ASA	-	-	-	-	-
REC SILICON ASA	-	-	-	-	-
VICTORIA EIENDOM AS	5 450	1 777 750	4 360 000	2 582 250	3
ENTRA ASA	14 704	945 815	2 132 080	1 186 265	1
Sum aksjer		2 723 565	6 492 080	3 768 515	
Aksjefond					
C WORLDWIDE NORGE	801	8 000 000	12 384 292	4 384 291	2
FONDSFINANS GLOBAL ENERGI	271	590 456	744 567	154 111	2
FONDSFINANS GLOBAL HELSE	228	6 873 838	10 107 333	3 233 496	2
FONDSFINANS NORDEN	142	2 000 000	2 246 313	246 314	2
FONDSFINANS NORGE	1 672	12 142 559	20 725 587	8 583 028	2
FONDSFINANS UTBYTTE	370	4 000 001	4 109 192	109 191	2
Pareto Global B	3 798	6 424 360	9 465 613	3 041 253	2
Pareto Nordic Equity B NOK	3 832	4 000 000	4 319 808	319 808	2
VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORGE	318	1 500 000	2 288 616	788 616	2
VERDIPAPIRFONDET KLP AKSJENORGE INDEKS II	1 053	1 700 000	2 615 619	915 619	2
Sum aksjefond		47 231 213	69 006 940	21 775 727	
Egenkapitalbevis					
SPAREBANK 1 NORD-NORGE	44 500	1 502 885	3 493 250	1 990 365	1
SPAREBANK 1 RINGERIKE HADELAND	-	-	-	-	-
SPAREBANK 1 ØSTFOLD AKERSHUS	5 000	616 230	1 200 000	583 770	1
Sum egenkapitalbevis		2 119 115	4 693 250	2 574 135	
SUM AKSJER OG ANDELER		52 073 894	80 192 270	28 118 376	
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost) - kollektivporteføljen		41 989 897	58 794 157	16 804 261	
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost) - selskapsporteføljen		10 083 998	21 398 113	11 314 116	
Sum		52 073 895	80 192 271	28 118 377	

Note 9 - Rentebærende verdipapirer

	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert verdi (tap)/gevinst	Nivå
Obligasjonsfond utland (NOK)				
Handelsbanken Obligasjon	4 250 000	4 357 719	107 719	2
Pareto Global Corporate Bond C NOK	9 250 000	10 100 409	850 409	2
Pareto Nordic Corporate Bond A NOK	11 561 045	12 653 947	1 092 902	2
Carnegie Corporate Bond 3 NOK	9 138 864	10 706 368	1 567 504	2
Sum obligasjonsfond utland (NOK)	34 199 909	37 818 444	3 618 534	
Obligasjonsfond Norge				
FONDSFINANS HIGH YIELD	10 053 165	10 038 027	-15 138	2
FONDSFINANS KREDITT	11 377 285	11 969 121	591 837	2
FONDSFINANS OBLIGASJON	10 162 820	10 273 664	110 844	2
VERDIPAPIRFONDET KLP OBLIGASJON 1 ÅR	29 242 765	29 192 677	-50 088	2
VERDIPAPIRFONDET KLP OBLIGASJON 3 ÅR	14 399 380	14 138 133	-261 247	2
Sum obligasjonsfond Norge	75 235 415	75 611 622	376 207	
Sum obligasjonsfond	109 435 324	113 430 066	3 994 741	
Pengemarkedsfond				
Handelsbanken Høyrente	4 250 000	4 456 281	206 281	
Sum pengemarkedsfond	4 250 000	4 456 281	206 281	
Sum pengemarkedsfond og obligasjonsfond	113 685 324	117 886 347	4 201 022	
6.4.2 Rentebærende verdipapirer - kollektivporteføljen	97 126 739	101 320 132	4 193 392	
2.4.2 Rentebærende verdipapirer - selskapsporteføljen	16 558 585	16 566 215	7 630	
Sum	113 685 324	117 886 347	4 201 022	

Note 10 - Utlån og fordringer

	2019	2018	Nivå
6.4.3 Utlån og fordringer - kollektivporteføljen	4 428 435	1 312 457	1
3.2 Andre fordringer - selskapsporteføljen	1 300 018	253 928	1
2.4.3 Utlån og fordringer - selskapsporteføljen	0	0	-
Sum	5 728 453	1 566 385	

Note 11 - Virkelig verdi hierarki

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av grunnlaget/kilder som brukes i utarbeidelsen av målingene. Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

Nivå 1: grunnlag for virkelig måling er noterte priser (justerte) i aktive/likvide markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: grunnlag for virkelig verdi måling er annet enn noterte priser inkludert i Nivå 1 som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).

Nivå 3: grunnlag for virkelig verdi måling for eiendelen eller forpliktelsen som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke observerbar kilde).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet				
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	6 825 330	69 006 940	4 360 000	80 192 270
Rentebærende papirer		117 886 347		117 886 347
Utlån og fordringer	5 728 453			
Sum	12 553 783	186 893 287	4 360 000	203 807 070

Note 12 - Kapitalavkastning

Kollektivporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Kapitalavkastningsrente	5,48 %	1,50 %	3,29 %	3,32 %	3,12 %
Verdijustert kapitalavkastningsrente	10,04 %	-1,16 %	7,92 %	5,54 %	2,35 %
Selskapsporteføljen	2019	2018	2017	2016	2015
Verdijustert kapitalavkastningsrente	19,38 %	3,78 %	9,67 %	15,36 %	12,66 %

Kapitalavkastning er målt etter modifisert Dietz metode som baserer seg på måling av kontantstrømmer og endringer i markedsverdiene i løpet av en periode. Verdijustert kapitalavkastningsrente angir beregnet avkastning på forvaltningskapital basert på årets finansinntekter før årets avsetninger til eller overføring fra kursreguleringsfond.

Note 13 - Finansiell Risiko

Mål og strategier for forvaltningen av pensjonskassens midler er nedfelt i kapitalforvaltningsstrategien vedtatt av styret.

Strategien setter rammer for hvilke typer eiendeler pensjonskassen kan investere i og fordelingen mellom disse.

Hvert kvartal utføres det risikoanalyser i samsvar med det forenklete solvenskapitalkravet for pensjonskasser.

Kapitalforvaltningsrapporter og solvensmålinger gjennomgås fortløpende av styret som vurderer eksponeringen og eventuelle behov for tiltak.

De viktigste risikoene knyttet til de finansielle eiendelene er:

Aksjerisiko - Aksjerisikoen søkes redusert gjennom en balansert sammensetning av aksjer med ulik risikoprofil. Se egen note om eksponering i aksjer.

Renterisiko - Rentefølsomheten (durasjonen) i pensjonskassens renteporteføljer var 1,3 år ved utgangen av 2019. Se egen note om eksponering i rentebærende verdipapirer.

Kredittrisiko - Pensjonskassen har en diversifisert portefølje av rentepapirer og verdipapirfond med kredittrisiko-eksponering spredd over et stort antall utsteder.

Konsentrasjonsrisiko - Ingen av investeringene overstiger mer enn 3 % av pensjonskassens midler i ett enkelt selskap/utsteder.

Likviditetsrisiko - Om lag en tredjedel av pensjonskassens midler er plassert i verdipapirfond som kan realiseres med korte frister, og i bankinnskudd.

Note 14 - Ansvarlig lån

Pensjonskassen har et ansvarlig lån pålydende kr 15 000 000 utstedt av Arendal Fossekompagni ASA. Lånet løper uten renter og avdrag fram til forfallsdato 21.12.2021.

Note 15 - Premiefond

Premiefond fordelt per enhet:	Arendals Fossekompani		
	ASA	Scanmatic AS	Totalt
Inngående balanse	1 935	104	2 039
Tilført pliktig rente	11	0	12
Årets premie overført til premiereserve	-782 633	-519 435	-1 302 068
Forfalt ikke betalt premie	780 687	519 331	1 300 018
Avkastningsresultat rente premiefond	14		14
Utgående balanse	14	0	14

	2019	2018	2017
Premiefond	14	1 420	1 420
Årets premie (premietilskudd)	2 924 450	2 904 143	4 552 074
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,0	0,0	0,0

Note 16 - Endring i forsikringsforpliktelser

	Premiereserve	Tilleggs- avsetninger	Kurs- regulerings- fond	Premiefond	Fond for regulering av pensjon og uførepensjon	Sum
1. Inngående balanse	132 670 024	5 781 343	13 303 024	2 039	0	151 756 430
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
2.1 Netto resultatførte avsetninger	1 439 147	3 497 563	7 694 631	12		12 631 353
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet				14		14
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	156 976					156 976
2.4 Annen tilordning av overskudd						
2.5 Justering av forsikringsforpliktelser fra andre resultatkomponenter (del av resultatpost 9.8)						
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	1 596 123	3 497 563	7 694 631	26	0	12 788 343
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser						
3.1 Overføringer mellom fond				-1 302 068		
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen				1 300 018		
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	0	0	0	-2 050	0	0
4. Utgående balanse	134 266 148	9 278 906	20 997 655	14	0	164 542 724

Note 17 - Forsikringsforpliktelser fordelt på hovedbransje og delbransjer

Samtlige forsikringsforpliktelser tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring som fordeles på delbransjene foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg og fripoliser.

	Premiereserve	Tilleggs- avsetninger	Kurs- regulerings- fond	Premiefond, fond for regulering av pensjon og uførepensjon	Sum
Forsikringsforpliktelser pr. delbransje 31.12.2019					
Foretakspensjonsordninger uten investeringsvalg	51 062 843	4 069 163	8 064 667		63 196 673
Fripoliser	83 203 305	5 209 744	12 932 988		101 346 037
Balanse 31.12.2019	134 266 148	9 278 907	20 997 655	14	164 542 724

Beregningsgrunnlag

For dødelighet og sivilstandselementer benytter pensjonskassen tariffgrunnlaget K2013 med Finanstilsynets minstekrav til marginer.

For uførhet benytter pensjonskassen tariffgrunnlaget K1963 styrket med 200 % for menn og 150 % for kvinner.

Gjennomsnittlig grunnlagsrente var 2,96 prosent pr. 31.12.2019. Premiefondet er i regnskapsåret tilført en garantert rente på 2,0 prosent.

Tilstrekkelighetstest

Aktuar vurderer grunnlaget for de forsikringsmessige avsetningene som tilstrekkelig og avsatt i henhold til lov og forskrifter.

Pensjonskassen er fullt oppreservert etter K2013.

Note 18 - Beskrivelse av pensjonsordningen

Pensjonskassen har to gjenværende medlemsbedrifter: Arendals Fossekompani og Scanmatic.

Førstnevnte har full årlig alderspensjon på 66 % av sluttlønn, fratrukket beregnet folketrygd.

Ektefelle- og samboerpensjon er på 60 % av alderspensjon, barnpensjon på 50 % av alderspensjon.

Scanmatic har kun alderspensjonsdekning, på 60 % av sluttlønn, fratrukket beregnet folketrygd.

Fra 31.12.2015 gikk alle medlemmer født i 1956 eller senere over på innskudd, og fikk en fripolise på sine opptjente rettigheter.

Per 31.12.2016 fikk alle medlemmene en fripolise på sin opptjente uførerettighet, og uføredekingen er etter dette en risikodekning.

Det er ingen videre uføreopptjening i pensjonskassen fra samme dato. Alle fripoliser forvaltes i pensjonskassen.

Note 19 - Bestand, antall medlemmer

	Kollektiv bestand	Fripoliser	Sum
Antall aktive medlemmer (ekskl uføre)	3		3
Ikke under utbetaling		62	62
Antall pensjonister	32	5	37
herav uførepensjonister	1	1	2
herav alderspensjonister	24	3	27
herav ektefellepensjonister	7	1	8
herav samboerpensjonister	0	0	0
herav barnpensjonister	0	0	0
Sum	35	67	102

Note 20 - Avsetning for forpliktelser

	2019	2018
Skattetrekk	-150 389	139 441
Skyldig arbeidsgiveravgift	-10 223	0
Sum forpliktelser	-160 612	139 441

Note 21 - Solvensmarginkapital og solvensmarginkrav

	2019	2018
Solvensmarginkrav		
Kollektiv tjenestepensjon	5 355	5 423
Etterlattepensjon	1	1
Uførepensjon og premiefritak	103	109
Sum solvensmarginkrav	5 459	5 532
Ansvarlig kapital		
Innskutt egenkapital	12 000	12 000
Opptjent egenkapital	14 115	10 393
Fradrag urealiserte gevinster selskapsportefølje	11 322	8 142
Kjernekapital	14 793	14 251
Ansvarlig lånekapital som medregnes	1 365	1 383
Sum netto ansvarlig kapital	16 158	15 634
	2019	2018
Netto ansvarlig kapital iht solvensmarginregelverket	16 158	15 634
Tilleggsavsetninger (50 %)	4 639	2 891
Risikoutjevningssfond (50 %)	0	0
Solvensmarginkapital	20 797	18 525
Overskudd solvensmarginkapital	15 338	12 993
Kapital i prosent av krav	381,0 %	334,8 %

Note 22 - Resultatanalyse

	Fripoliser	Premie- betalende	Risiko-produkt	Sum 2019	Sum 2018
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen					
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen	4 492 445	3 010 299		7 502 744	
Tilført rente	-2 334 674	-1 669 354		-4 004 028	
Tilbakeført fra tilleggsavsetninger	612	-		612	
Avkastningsresultat	2 158 384	1 340 944	0	3 499 328	-1 509 342
Overført til premiefond	-	14		14	
Overført til fond for regulering av pensjoner	-	-		-	
Overført til erstatningsreserve	-	-		-	
Overført til tilleggsavsetninger	2 158 384	1 340 930		3 499 314	
Overført til fripoliser	-	-		-	
Sum disponering til forsikringsfond	2 158 384	1 340 944	-	3 499 328	
Overført til risikoutjevningssfond	-	-	-	-	
Overført til annen opptjent egenkapital	-	-	-	-	
Sum disponering av avkastningsresultat	2 158 384	1 340 944	0	3 499 328	
Risikoresultat					
Premiebetalende med sparing		-865 750		-865 750	
Fripoliser	463 872			463 872	
Risikoplan uførepensjon			12 755	12 755	
Reassuranseresultat	-149 920	-80 829	-2 779	-233 528	
Risikoresultat	313 952	-946 579	9 977	-622 651	-23 001
Overført til premiefond	-	-	-	-	
Overført til fond for regulering av pensjoner	-	-	-	-	
Overført til fripoliser	156 976	-	-	156 976	
Overført til risikoutjevningssfond	156 976	-156 976	-	-	
Overført til annen opptjent egenkapital	-	-789 603	9 977	-779 627	
Sum disponering av risikoresultat	313 952	-946 579	9 977	-622 651	
Administrasjonsresultat					
Administrasjons- og forvaltningspremie	-	973 844	-	973 844	
Netto frigjort administrasjonsreserve	261 912	246 548	-	508 461	
Forvaltnings- og forsikringsrelaterte kostnader	-261 912	-1 103 151	-	-1 365 063	
Administrasjonsresultat	-	117 242	-	117 242	377 801
Teknisk regnskap					
Avkastningsresultat	2 158 384	1 340 944	0	3 499 328	-1 509 342
Risikoresultat	313 952	-946 579	9 977	-622 651	-23 001
Administrasjonsresultat	0	117 242	0	117 242	377 801
Overført til fripoliser	-156 976	-	-	-156 976	-169 307
Overført til andre forsikringsfond	-2 158 384	-1 340 944	-	-3 499 328	1 511 289
Forfalt rentegarantipremie og fortjenesteelementer	-	382 326	-	382 326	383 330
Teknisk regnskap	156 976	-447 011	9 977	-280 059	570 770
Endring i opptjent egenkapital					
Resultat av teknisk regnskap				-280 059	570 770
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen				4 032 573	1 143 122
Kostnader i ikke-teknisk regnskap				-4	-153
Skattekostnader				-20 919	-18 741
Endring i opptjent egenkapital				3 731 593	1 694 998
Avstemming av endring i opptjent egenkapital					
Opptjent egenkapital 01.01				10 383 065	8 688 068
Opptjent egenkapital 31.12				14 114 658	10 383 064
Endring i opptjent egenkapital				3 731 593	1 694 998

Note 23 - Gjenforsikring - reassuranse

Pensjonskassen har to reassurandørforhold. Proporsjonaldekning hos Sweden Re SCOR Global Life SE som dekker 50 % av meravsetninger ved skade/død opp til 7 MNOK. Proporsjonaldekningen løper på ettårig basis til oppsigelse. Videre har pensjonskassen katastrofedekning hos AON UK. Avtalen dekker opp til 20 MNOK, på skader over 2 MNOK. Katastrofedekningen tegnes årlig, på ettårig basis.

Note 24 - Risikoanalyser

Pensjonskassen utarbeider kvartalsvise risikoanalyser i samsvar med det forenklete solvenskapitalkravet for pensjonskasser. Risikoanalysene omfatter alle vesentlige risikotyper og beskriver pensjonskassens evne til å tåle tap i en løpende driftssituasjon.

Solvenskapitalkravet er beregnet på bakgrunn av Finanstilsynets til en hver tid gjeldende metodikk og risikomodeller.

<i>Beløp i 1000 kr</i>	31.12.2019	31.12.2018
Samlet kapitalkrav for markedsrisiko	48 357	38 360
Samlet kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	4 187	4 466
Samlet kapitalkrav for helseforsikringsrisiko	-	-
Samlet kapitalkrav for motpartsrisiko	521	254
Sum kapitalkrav før korrelasjonseffekt	53 066	43 079
Samlet kapitalkrav før operasjonell risiko	49 711	39 781
Kapitalkrav for operasjonell risiko	753	676
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-7 569	-6 069
Samlet solvenskapitalkrav	42 894	34 389
Egenkapital	26 136	22 393
Justering i avsetninger ved overgang til markedsverdi	-7 718	-2 958
Effekt av overgangsregelen	6 271	2 403
Ansvarlig lånekapital	15 000	15 000
Tilleggsavsetninger	9 279	5 781
Kursreguleringsfond	20 998	13 303
Ansvarlig kapital	69 965	55 922
Overskudd/underskudd av ansvarlig kapital	27 072	21 534
Solvenskapitaldekning	163 %	163 %

Solvenskapitaldekningen viser forholdet mellom ansvarlig kapital og samlet solvenskapitalkrav.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Tom Arild Vestby

Daglig leder

Serienummer: 9578-5995-4-933009

IP: 195.159.xxx.xxx

2020-03-27 08:31:04Z

Marianne Lie

Styreleder

Serienummer: 9578-5999-4-1557764

IP: 81.166.xxx.xxx

2020-03-27 08:36:21Z

Rikke Kathrine T Reinemo

Styremedlem

Serienummer: 9578-5999-4-1601058

IP: 92.220.xxx.xxx

2020-03-27 08:59:09Z

Thor Romedal Gabrielsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5990-4-1929518

IP: 80.213.xxx.xxx

2020-03-27 09:13:14Z

Gunnar Line

Styremedlem

Serienummer: 9578-5998-4-1103734

IP: 176.221.xxx.xxx

2020-03-27 09:44:56Z

Thorvald Albert Paulsen

Styremedlem

Serienummer: 9578-5993-4-2824800

IP: 85.166.xxx.xxx

2020-03-27 15:28:35Z

Penneo Dokumentnøkkel: AIY3B-6IVZ0-NJZEM-JPAY5-ZEEJ2-TPYH1

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i Arendals Fossekompani Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Arendals Fossekompani Pensjonskasses årsregnskap som viser et overskudd på kr 3 731 593. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for

Offices in:

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 1. april 2020
KPMG AS

Anna Pettersen
Statsautorisert revisor